

LITERATURA

Porozumět dějinám a rozvoji těžebního a zpracovatelského průmyslu nelze bez poznatků z různých oborů – od ekonomie přes geografii a geologii až po historii a politologii. Následující seznam literatury obsahuje monografie a články, které jsem při psaní této knihy využil a které budou užitečné všem čtenářům a čtenářkám, kteří by se o tomto tématu chtěli dozvědět více.

Úvod

Barbier, E. B.: Scarcity and frontiers. How economies have developed through natural resources exploitation. Cambridge, Cambridge University Press, 2011.

Coulson, M.: The history of mining: the events, technology and people involved in the industry that forged the modern world. London, Harriman House, 2012.

Darwin, J.: Une histoire globale des empires. Après Tamerlan, de 1400 à nos jours. Paris, Nouveau monde, 2007.

Lynch, M.: Mining in world history. London, Reaktion Book, 2002.

Moore, J. W.: The Capitalocene Part II: Accumulation by Appropriation and the Centrality of Unpaid Work/Energy. *The Journal of Peasant Studies*, 45(2), 2018, s. 237–279.

Wallerstein, I.: The Capitalist World-Economy. Cambridge, Cambridge University Press, 1979.

Od zemědělských říší po surovinová impéria

Economopoulos, J. N.: Mining activities in ancient Greece from the 7th to the 1st centuries. *BC Mining History Journal*, 1996, s. 109–144.

Giraud, A.: Quand le fer coûtait plus cher que l'or. 60 histoires pour comprendre l'économie mondiale. Paris, Fayard, 2015.

Klemm, D. – Klemm, R. – Murr, A. A.: Gold of the Pharaohs – 6000 Years of Gold Mining in Egypt and Nubia. *African Journal of Earth Sciences*, 33(3-4), 2001, s. 643-659.

Sass, S. L.: The substance of civilization. Material and human history from the stone Age to the Age of Silicon. New York, Arcade Pub, 1998.

Středověké státy a říše

Blanchard, I.: Mining, metallurgy and minting in the Middle Ages, sv. 3, dans *Continuing Afro-European Supremacy 1250-1450 (African Gold and the Second and Third European Silver Production long-cycles)*. Stuttgart, Franz Steinert, 2005.

Fauvelle, F. X. – Cornett, J. (eds.): *De l'Acacus au Zimbabwe – 20 000 avant notre ère, XVIIe siècle*. Paris, Belin, 2018.

Moore, J. W.: Silver, Ecology, and the Origins of the Modern World, 1450-1640. In: Hormborg, A. – McNeill, J. R. – Martinez Alier, J. (eds.), *Rethinking Environments; History. World-System History and Global Environmental Change*. Lanham, Rowman Altamira Press, 2007, s. 123-142.

Peli, A.: Les mines de la péninsule Arabique d'après les auteurs arabes (VIIe-XIIe siècles), *Chroniques yéménites*. Dostupné z: <https://doi.org/10.4000/cy.1176>, 2006.

Koloniální hranice těžby nerostných surovin

Brown, K. W.: *A History of Mining in Latin America. From the Colonial Era to the Present*. Mexico, University of New Mexico Press, 2012.

Dixon M. W.: Chemical Fertilizer in Transformations in World Agriculture and the State System, 1870 to Interwar Period, *J Agrar Change*. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/joac.12259>, 2018.

Jébrak, M. – Heuret, A. – Rostan, P.: The Gold, Peoples and the Multiple Frontiers in French Guiana. *Extractive Industry and Society*, 8(1), 2021, s. 8-22.

Turner, F. J.: *The significance of the Frontier in American History*, Chicago, American Historical Association. Dostupné z: <http://nationalhumanities-center.org/pds/gilded/empire/text1/turner.pdf>, 1893.

Waszkis, H.: *Mining in the Americas. Stories and History*. Cambridge, Woodhead Pub Ltd, 1993.

Kontinentální těžební hranice

Kaké, I. B.: *L'ère des Grands Empires : le Moyen Âge africain, Histoire générale de l'Afrique II*. Baden-Baden, ABC, 1979.

- Kinzley, J. C.: *Natural Resources and the New Frontier: Constructing Modern China's Borderlands*. Chicago, University of Chicago Press, 2018.
- Lombard, M.: *Les métaux dans l'Ancien Monde du ve au XIe siècle*. Paris, Éditions de l'École des hautes études en sciences sociales, 2001.
- Vidal, F.: *La stratégie minière russe. Ambitions géopolitiques et défis industriels*. Russie. *Eurasie Reports*, 43, 2023, s. 40.

Evropské koloniální říše

- Belish, J.: *Replenishing the Earth. The Settler Revolution and the Rise of the Angloworld*. Oxford, Oxford University Press, 2011.
- Blainey, G.: *The Rush that Never Ended: A History of Australian Mining*. Melbourne, Melbourne University Press, 1993.
- Cunha, D. I.: *The Frontier of Hell: Sicily, Sulfur, and the Rise of the British Chemical Industry, 1750–1840*, *Critical Historical Studies*, Chicago Center for Contemporary Theory, 6(2). Dostupné z: <https://doi.org/10.1086/705370>, 2019.
- Mountford, B. – Turffnell, S.: *A global History of Gold rushes*. Berkely, University of California Press, 2018.
- Ross, C.: *The Tin Frontier: Mining, Empire and Environment in Southeast Asia, 1870s–1930s*. *Environmental History*, 19(3), 2014, s. 454–479.

Americké impérium

- Auzanneau, M.: *Or noir. La grande histoire du pétrole*. Paris, La découverte, 2023.
- Bryans, W.: *The Mining Frontier of the American West: An Introduction*. *OAH Magazine of History*, 3(2), 1988, s. 11–14.
- Cranstone, D. A.: *Historique de l'exploration minérale et de l'exploitation minière au Canada et perspectives pour l'avenir*. Ottawa – Ontario, Ressources naturelles Canada, 2002.
- Jébrak, M. – Marcoux, E.: *Géologie des gîtes minéraux*. Ministère des Ressources Naturelles et de la Faune. SIM, Paris 2014.
- Sillitoe, R. H. – Thompson, J. F.: *Changes in Mineral Exploration Practice: Consequences for Discovery*. *Society of Economic Geologists Special Publication Series*, 12, 2006, s. 193–219.
- Trentmann, F.: *Empire of Things. How we Became a World of Consumers, from the Fifteenth Century to the Twenty First*. New York, Harper Perennial, 2016.

Nové hranice, noví aktéři

- Gagnol, L.: Géohistoire des frontières sahariennes. L'héritage nomade enseveli sous les murs de sable. Bulletin de l'association des géographes français, 99(1), 2022, s. 53-75.
- Bortnikov, N. S. a kol.: Strategic Metal Deposits of the Arctic Zone. Geology of Ore Deposits, (57), 2015, s. 433-453.
- Pitron, G.: La guerre des métaux rares. La face cachée de la transition énergétique et numérique. Paris, LLL, 2018.
- TOCTA Sahel, Gold trafficking in the Sahel. UNODC, 2023.

Geopolitika nerostných surovin a doslov

- Braudel, F.: Civilisation matérielle, économie et capitalisme : XVe-XVIIIe siècle. Paris, Armand Colin, 1967.
- Conrad, S.: Qu'est-ce que l'histoire globale? Paris, Le Nouveau Monde, 2023.
- IRENA, Geopolitics of the Energy Transition: Critical Materials, International Renewable Energy Agency. Abu Dhabi, 2023.
- Jarrige, F. – Le Roux, F.: La contamination du monde; une histoire des pollutions à l'âge industriel. Paris, Le Seuil, 2017.
- Humphreys, D.: Mining and Might: Reflections on the History of Metals and Power. Mineral Economics. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/s13563-023-00377-z>, 2023.
- Kurlansky, M.: Salt, a world history. Toronto, Vintage Canada, 2003.
- Mitchell, T.: Carbon Democracy. Le pouvoir politique à l'ère du pétrole. Paris, La Découverte, 2013.